

Matar Samariya

Lokacin da matar Samariyawa ta gano cewa tana fuskantar annabi, tana so ta sani game da al'amuran ruhaniya: sujada, kuma ta bar bukatunta na sirri a baya.

Wasikar Yakubu

Aikin da ake bukata a cikin wasikar Yakubu wanda ya ce yana da bangaskiya (imani) shine aikin da juriya ya kare (Yak 1: 4), ma'ana, shine ya ci gaba da yin imani da cikakkiyar doka, dokar 'yanci (Yak 1: 25).

Shin Maryamu ta zuba turare a kafafun Yesu?

Maryamu, ana kiranta Magadaliya, ba 'yar'uar Li'azaru ba ce. Abinda kawai muke da shi game da Maryamu Magadaliya ita ce cewa an 'yanta ta daga mugayen ruhohi kuma tana nan a lokacin da aka gicciye Yesu da tashinsa daga matattu, tare da mahaifiyarta, Maryamu.

Iyaye, yara da coci

A matsayinsu na membobin jama'a, iyayen kirista suna buƙatar ilimantar da 'ya'yansu, kuma kada su bar irin wannan cajin ga coci, ko kuma wata kungiya.

Misalin ɗan fari na annabi Joel

Lalacewar da aikin farar fata ya bayyana, yana nufin manyan munanan abubuwa da suka samo asali sakamakon yaƙi da kasashen waje ba rundunonin aljannu ba. Qarya ce maras misaltuwa a ce kowane irin ciyawa na wakiltar tarin aljanu ne, waxanda ke aiwatar da rayuwar mutane.

Uloyiso kwihlabathi

Abo bakholelwa kuKrestu akufuneki bakhathazeke (Yohane 14: 1). Iimbandezelo zeli hlabathi likho ziqinisekile, nangona kunjalo, azinakuthelekiswa nozuko lwehlabathi elizayo, apho uthatha inxaxheba kulo.

Masu adalci zasu rayu akan bangaskiya

Shin adalci 'suna rayuwa bisa bangaskiya' ko 'suna rayuwa akan kowace magana da ke fitowa daga bakin Allah'?

Hutu na gaskiya

Kristi hutawa ne, ainihin wartsakewa ga masu gajiya, domin ta wurin sa bauta ta gaskiya mai yiwuwa ce.

Hutu na gaskiya

"Ga abin da ya ce: Wannan hutawa ne, ku hutar da gajiya; kuma wannan shine sanyin jiki; Amma ba su kasa kunne ba" (Is 28:12)

Mabiya wasu mukamai na yahudawa sukan yi tambayoyi kamar haka don tabbatar da ikirarinsu game da Asabar din: Wanene ya canza ranar bautar Asabaci, ranar bakwai ta mako, zuwa Lahadi, ranar farko ta mako? Yaushe aka yi wannan canjin? Shin Allah ne ya bada izinin wannan canjin?

Wadannan tambayoyin suna kunshe da wasu abubuwa na koyarwar yahudanci, tunda sun nemi komawa ga dokar Musa kuma sun gabatar da kaciya da Asabar din a matsayin muhimman abubuwa don Krista ya sami ceto. Ga masu kaciya (masu yahudawa) manzo Bulus ya gabatar da amsa mai zuwa:

"Gama mu masu kaciya ne, wadanda muke bauta WA Allah cikin ruhu, kuma muna daukaka cikin Yesu Kiristi, kuma ba mu

dogara ga jiki ba" (Filib. 3: 3).

Daga martanin Pauline muna da ra'ayoyi biyu:

- Circumc Yin kaciya Na gaske shine a bauta WA Allah cikin ruhu, domin waɗanda aka yiwa kaciya ne kawai ke bauta WA Allah, wanda ba a yi wa kaciyar ba, amma yana faruwa ne a cikin zuciyar, inda aka fitar da dukan jikin zunubi. "A ciki ku kuma aka yi muku kaciya ba tare da kaciya ba da hannu cikin ganimar jikin zunuban jiki, kaciyar Almasihu" (Kol 2:11). Ta wurin Almasihu ne kadai mutum zai iya cika doka, domin ta wurinsa ne kadai za a iya yin kaciya ba tare da taimakon hannun mutum ba, na zuciyar "Saboda haka kaciyar da lobar zuciyarka, kuma kada ku dada taurare" (Kubawar Shari'a 10:16; Irm 4: 4);
- Kirista baya yin alfahari da abinda ya shafi jiki (asalinsu, kaciya, asalin kasa, ranakun, bukukuwa, da sauransu), kamar su zuriyar zuriyar Ibrahim ne, yayin da aka yi musu kaciya, shiga cikin bukukuwan sharia, miƙa hadayu bisa ga doka, sauran sassan jikin wasu ranaku na musamman, dss.

Watau, manzo Bulus ya bayyana a sarari cewa Kirista ba ya bauta wa Allah bisa ga halin mutuntaka, sai dai a ruhu. Amma, ta yaya mutum yake bauta wa Allah cikin ruhu? Shin babu wani takamaiman wuri? Ranar da ta dace da irin wannan sabis ɗin?

Lokacin da mutum ya danganta bautar da abubuwa, ranaku, bukukuwa, sadaukarwa, da sauransu, saboda bai san menene bautar a ruhu ba, ko yadda za a kafa adalcin Allah. Yin sujada cikin ruhu mai yiwuwa ne kawai ga waɗanda aka maya haifuwarsu, ma'ana, an sake haifar da su ta wurin maganar Allah, zuriyar da bata rubewa.

Ta wurin bishara ne, wanda ikon Allah ne, Allah yake kafa adalcinsa, ma'ana, Shine wanda yake kuɓutar da mutum bisa ga ikonsa, wanda shine bishara (Rom. 1:16 -17).

Kristi shine Ubangijin Asabar, hutu na gaskiya, wanda aka

kirkiro masu bauta ta gaskiya bisa ga abin da Uba ke nema. Duk wanda ya shiga ta wurin Kristi bai kamata ya damu da wurin ba (Samariya ko Urushalima), ko kuma lokacin (ranakun) yin sujada, domin Kristi shine zuriyar da aka alkawarta kuma, da zuwan sa, lokaci ya yi da masu yi wa Uba sujada ga Uba. Da gaskiya da adalci "To menene shari'a? An nada ta saboda laifuffuka, har sai zuriyar da aka yi wa alkawarin ta zo; kuma an sa shi ta hannun mala'iku a hannun matsakanci "(Gal 3:19); "Yesu ya ce mata, 'Uwargida, ki gaskata ni cewa lokaci na zuwa, da ba za ku yi wa Uba sujada a kan dutsen nan ko a Urushalima ba. Ku kuna yi wa abin da ba ku sani ba sujada. Muna son abin da muka sani saboda ceto daga wurin yahudawa yake. Amma lokaci na zuwa, har ma ya yi, da masu sujada na gaskiya za su yi wa Uba sujada a ruhu, da gaskiya kuma; saboda Uba yana neman waɗanda suke masa sujada. Allah Ruhu ne, kuma waɗanda suke masa sujada su bauta masa cikin ruhu da cikin gaskiya" (Yahaya 4:21 -24).

Yesu ya bayyana sarai ga Basamariyeyen cewa canjin da Uba ya ba da iko yana faruwa (Yahaya 4:23).

A canjin da Kristi ya kafa, ranakun idi, sabon wata, Asabar, da sauransu, ba su da mahimmanci, mahimmin abu yanzu shine ya zama sabon halitta, tunda abin da a cikin tsohon alkawari kamar ya dogara ne da wani wuri da lokaci, Yesu ya tabbatar da yuwuwa a daidai wannan lokacin da kuma wurin (Gal. 6:15). Lokaci ya yi!

Yahudawa sun yi la'akari da cewa ranakun da aka kafa suna da mahimmanci don yin sujada, suna nuna ranar Asabar a tsakaninsu, amma Kristi ya nuna cewa bauta ta gaskiya tana yiwuwa sai ta wurin ikon Allah, wanda shi ne Kristi. Ya canza bautar da ta kasance a kan takamaiman ranaku, makonni, watanni, da sauransu, ya kasance a kowane lokaci, kuma wurin ya daina zama adalci a cikin birnin Urushalima ya kasance ko'ina, domin tare da zuwan mutanen Almasihu. Sun zama hadaya, haikalin da mazaunin ruhu (1Co 3:16).

Bayan canjin da Kristi ya kafa, babu bukatar mutum ya yi gunaguni cewa babu lokacin yin sujada, bisa ga tsohuwar huda cewa wurin ya yi nisa ko kuma cewa ya zama dole a jira takamaiman lokaci kamar su kwanaki, watanni, sababbin watanni, makonni, Asabar, da dai sauransu

Kafin zuwan Almasihu, zunubi an rufe shi kawai da jinin dabbobi, wanda ke wakiltar aikin Allah na gaba, tabbas za a maye gurbin mai wucewa, domin Lamban Rago na Allah ne kadai zai iya yin aikin cikakke: ya dauki zunubin duniya.

Yanzu, a yanayin gidajen ibada, firistoci da hadayu masu rai, mutane na iya kowane lokaci kuma a kowane wuri su miƙa hadayu na yabo wanda shine 'ya'yan lebunan da ke da'awar Almasihu (Ibran 13:15; Rom 12: 1), domin su ne haikalin Allah kuma suna da damar zuwa kursiyin alheri kyauta (1 Bit. 2: 5; Ibran. 10:19).

Saurin saurin rayuwa na yau da kullun ba shine cikakke ga bautar Allah ba, don yanzu ba a yin shi bisa tsufan wasika, amma ana hidimtawa ga Allah ne ta hanyar sanin Mai Tsarki, wanda shine Kristi (Rom. 10: 2; Pv. 9:10).

Lokacin da Yesu ya ba da hutu, gajiya ga waɗanda suka gaji da waɗanda aka zalunta, ba ya ba da mafita ga matsalolin mutane na yau da kullun, saboda gajiyyawar yau da kullun ta dace da dukan mutane sakamakon hukuncin da ya faru a Adnin. Kasancewar duniya koyausha zata kasance cikin damuwa, saboda haka Allah ya kaddara, zai zama abin kyama ga whoan wanda ya sa nufin Uba ya saba masa (Far. 3:17). Idan mutum ya jira cikin Kristi saboda al'amuran da suka shafi wannan rayuwar, shi ne mafi bakin cikin mutane, domin aiki da wahalar da ta biyo baya daga gare shi Allah ne ya kafa su (Ec 3:10); "Idan muna fata cikin Almasihu kawai a wannan rayuwar, mu ne mafi bakin cikin mutane" (1Ko 15:19).

Amma, abin da Yesu ya miƙa lokacin da ya ce:

"Kuzo gareni, duk kun gaji da zalunci, zan saukake muku. Ku

dauki karkiyata a kanku, ku koya daga wurina, mai tawali'u da kaskantar da kai a zuciyar; kuma za ku sami hutawa ga rayukanku. Domin karkiyata mai sauƙi ce, nauyi na kuma mai sauƙi ne "(Mt 11: 28 -30).

Ya ba da taimako ga waɗanda ke karkashin karkiyar zunubi, da hutawa ga waɗanda ke dauke da nauyin nauyin dokar Musa. Yesu ya zo ne domin ya ceci abin da aka bata, kuma ba don ya ba mutane ingancin rayuwa ba.

Matsalolin iyali, aiki, damuwa, ingancin abinci, hutu, da sauransu, batutuwa ne da mutum zai iya kuma dole ne ya warware su, tunda yana daga cikin halayensa na ciki (zai) kuma wannan ya ta'allaka ne ga maza, duk da haka ceto daga hukuncin zunubi wanda bashi yiwuwa ga mutum ya rage ga Allah (Mt 19:26).

Sauki don matsalolin yau da kullun ba a ranar Asabar ko Lahadi ba, amma cikin bin gargadin Kristi:

"Na fada muku wannan ne, don ku sami nutsuwa a cikina; a duniya za ku sha wahala, amma ku yi farin ciki, na yi nasara da duniya" (Yahaya 16:33).

Umurnin a bayyane yake:

"Kada ku tambaya, cewa za ku ci, ko ku sha, kuma kada ku natsu" (Luka 12:29), saboda " Amma takawa tare da wadatuwa babbar riba ce. Domin ba mu kawo komai zuwa wannan duniyar ba, kuma a bayyane yake cewa ba za mu iya daukar komai daga gare ta ba. Duk da haka, da yake muna da abinci, da abin da za mu suturta kanmu da shi, bari mu yi hakuri da shi" (1 Tim. 6: 6-8).

Sauran da aka alkawarta ga masu gajiya da wadanda aka zalunta shine mutum ya zo ya ciyar da Kristi, domin shine mai ba da rai madawwami (Yahaya 6:57). Bayan ya zama ɗan tarayya na jiki da jini, mutum ya kasance cikin Kristi da Kristi kuma Uba a cikin mutum (Yahaya 15: 4-5).

Masu koyar da addinin Yahudanci sun yaba da ranar Asabat a matsayin ranar 'hutu' wacce doka ta ambata tana cewa Allah ya huta a wannan rana (Far. 1:31), amma, Yesu a bayyane yake cewa Ubansa yana aiki har yanzu, kuma shi ma, wanda ya nuna cewa Asabar din da ta dace da ranakun mako kwatanci ne na Kristi, sauran gajiyawa da waɗanda aka zalunta (Yahaya 5:17).

Yanzu, Kristi, mahaliccin sama da kasa (Yahaya 1: 3; Kol 1:16), bayan ya halicci dukkan abubuwa har zuwa rana ta shida, a rana ta bakwai ya huta, duk da haka, Farawa kawai yayi magana ne game da tsarin halittar wannan duniyar waɗanda idanuwan mutum suke gani (halittar farko), ma'ana, tana nufin abubuwan da basu dawwama (Far. 1:31; Far. 2: 3).

A rana ta bakwai Kristi ya huta, don kammalawa, ayyukan da suka dace da duniyar mutane, duk da haka, Shi da Uba sun ci gaba da aiki da nufin kaya na gaba, abin da idanu ba su gani ba kuma ba su tafi zuciyar mutum ba. "Amma kamar yadda yake a rubuce: Abubuwan da ido bai gani ba, kuma kunne bai ji ba, kuma bai shiga zuciyar mutum ba, Waɗannan su ne abubuwan da Allah ya shirya wa waɗanda suke kaunarsa" (1Co 2: 9); "Amma lokacin da Almasihu ya zo, babban firist na kayan nan gaba, ta hanyar babban tanti mafi kamala, ba da hannu aka yi shi ba, wannan ba ta wannan halitta ba" (Ibran 9:11).

Gaskiyar cewa an rubuta cewa Kristi ya huta a rana ta bakwai ba domin ya gaji bane kamar yana buƙatar hutu ko barci (Zabura 121: 1), amma yana da nufin faɗakar da maza cewa akwai hutawa da hutawa shine Almasihu.

Lokacin amfani da Fitowa 20, aya 11 don cewa mutum yana da albarka saboda kiyaye rana ta bakwai na mako, sun manta da la'akari da cewa ya huta (kammalawa) a rana ta bakwai shine wanda ya halicci dukkan abubuwa, ba mutane ba. Wanda ya huta daga kowane abin da ya yi, Allah ne, ba mutane ba, kamar yadda muka karanta:

"Gama cikin kwanaki shida Ubangiji ya yi sammai da kasa, da

teku da abin da ke cikinsu, ya huta a rana ta bakwai; saboda haka Ubangiji ya albarkaci ranar Asabar, ya tsarkake shi” (Fit 20:11; Fit 31:17).

Me yasa da farko Allah ya raba ranar Asabar da sauran ranaku? Don zama tunatarwa cewa Allah ne ke bada hutu “Ka tuna da maganar da Musa bawan Ubangiji ya aiko ka, yana cewa, Ubangiji Allahnku zai ba ku hutawa, ya kuma ba ku wannan kasa” (Josh 1:13). Amma, kamar yadda ba sa so su ji kuma su huta ga Allah “Domin Masar zata taimake ku a banza, kuma ba tare da wata manufa ba; Abin da ya sa na yi kuka game da wannan ke nan: strengtharfinku ba zai yi shiru ba” (Ishaya 30: 7).

Duk da yake a cikin maganar Allah akwai albarka, gama daga duk abin da ya fito daga bakin Allah mutum zai rayu (Deut 8: 3), a cikin dokar Asabar din akwai la’ana “Kwanaki shida za a yi aiki, amma rana ta bakwai ranar Asabar ce ta hutawa, tsattsarka ga Ubangiji. Duk wanda ya yi kowane irin aiki ran Asabar ran nan zai mutu” (Fit 31:15).

Duk wani mutumin da ya ji (ya gaskata) maganar Allah zai rayu, wanda ke nufin sun mutu cikin laifuka da zunubai. Tare da bayyanar doka, ban da kebewa daga Allah, baki, matattu, idan bai huta a rana ta bakwai na mako ba, ‘ya’yan Yakubu za su sha azaba ta jiki: mutuwar jiki.

Allah yana so ya fahimtar da su cewa idan sun yi imani za su shiga sauran alkawarin “Gama har yanzu ba ku shiga hutawa da gādon da Ubangiji Allahnku zai ba ku ba tukuna. Amma za ku haye Urdun, ku zauna a kasar da za ta ba ku gādo tare da Ubangiji Allahnku. Kuma zai ba ku hutawa daga duk ma’kiyanku da suke kewaye da ku, kuma za ku zauna lafiya” (Maimaitawar Shari’a 12: 9-10), amma yayin da suka juya daga yi masa biyayya, a cikin fushinsa ya rantse cewa mutanen Isra’ila ba za su shiga hutunsa ba (Ibraniyawa 4: 1).

Kamar yadda duk abubuwan da aka sanya a mazaunin hotuna ne, haka nan asabar ma a matsayin hoto don nuna cewa duk wanda bai

yi imani ba bashi da rai. Kodayake sun yi gargadi cewa Allah bai yarda da su ba kuma cewa idinsu, Asabar, da dai sauransu. sun kasance ba za a iya jurewa ba, mutane sun ci gaba da 'bautar' maganganu ba Allah ba "Kada ku ci gaba da kawo hadaya ta banza; turare abin kyama ne a wurina, da sabon wata, da Asabar, da kuma tarurruka; Ba zan iya jimre wa mugunta ba, har ma da babban taro. Sabbin wata da bukukuwanku, raina ya fi su; sun riga sun yi min nauyi; Na gaji da wahalar da su" (Is 1:13 -14).

Amma Krista, saboda sun gaskanta da Kristi, sun riga sun shiga hutun da aka alkawarta (Ibran. 4: 3), kamar yadda suke zaune a cikin sammai cikin Kristi (Afisawa 2: 6). Me yasa Krista suka tafi hutu? Saboda an rayar da su tare da Kristi, ma'ana, an tashe su tare da shi, don haka sun huta (Afisawa 2: 5; Co 3: 1).

Sabili da haka, duk lokacin da Kirista ya kalli doka da dokokinta, dole ne yayi la'akari da cewa an bar mana komai a matsayin misali (1Co 10:11), ba wai don tilastawa ba

19- "A gaskiya, ya kyautu a gaban Ruhu Mai Tsarki da kuma a gare mu, kada mu kara dora muku nauyi, sai dai wadannan abubuwan da ake bukata: Ku nisanci abubuwan da aka miƙa wa gumaka, da jini, da naman da aka shaƙata, da karuwanci. kun yi kyau idan kun tsare kanku. Da kyau ka tafi" (A. M 15: 28 -29), amma duk wanda yake da niyyar kiyaye kowane irin abu na shari'a, to lallai ya kiyaye dukkan shari'ar.

"Kuma ina sake nuna rashin amincewa ga kowane mutum, wanda ya yarda a yi masa kaciya, wanda aka wajabta masa bin duk doka" (Gal. 5: 3).

Dole ne Kirista ya binciki wasu sassa na Littafi Mai-Tsarki a hankali, tunda mabiyan wuraren koyar da addinin Yahudanci suna amfani da wasu ayoyi don kaddamar da abin da ba shi da lafiya ga cocin Kristi. Misali, sun fadi Luka 4, aya 16 suna cewa Kristi yayi amfani da Asabar don bautar Allah, amma, rubutun

kawai yana so ya nuna cewa aikinsa ne ya koyar a cikin majami'u (Luka 4:15) kuma cewa, sau ɗaya, ya kasance a cikin Asabar zuwa majami'a a Nazarat (Luka 4:16). Ina mamakin me? Ba don Yahudawa suna halartar majami'ar Asabar ba? Tabbas ya tafi majami'u a ranar Asabar saboda yahudawa suna halartar haikalin Asabar.

Abu daya tabbatacce ne: bisa ga gurbataccen ra'ayi na Farisawa, almajiran Kristi sunyi abin veto a ranar Asabar, kuma Yesu ya tsawata wa Farisiyawa saboda ya jagorance su zuwa ga sanin ma'anar 'rahamar da nake so, ba hadaya ba' (Mt 12:7). Wato, Dole ne su koya cewa Allah yana neman kaunar mutane (s 6: 6), kuma ba hadaya ba azaman al'adar kuntatawa a ranar Asabar. A cikin wannan nassin Yesu ya nuna cewa asabar hadaya ce kawai, kuma Ubangijin da ke ba da hutu yana fatan kawai su kaunace shi (Hos. 6: 4).

A wannan yanayin ne Yesu ya nanata cewa an huta Allah domin bukatar mutum ta sami ceto (Markus 2:27). Lura cewa ana magana ne akan Asabar a cikin mufuradi, wato, hutun da aka alkawarta, wanda shine Almasihu, ba Asabarin mako ba.

Wancan ne lokacin da Yesu ya ambaci kansa a matsayin ofan mutum, domin shi ne Ubangijin mutane har ma da ranakun Asabar (Markus 2:28).

Kamar yadda Yesu da almajiransa ba su bi irin ayyukan Farisawa ba, suna jarabtar Kristi ta hanyar tambaya: "Shin ya halatta ayi magani a ranar Asabar?" (Mt 12:10). Kuma Yesu ya sake warkarwa a ranar Asabar.

Masu zargin Kristi sun kasance masu kwarewa masu kiyaye doka, amma har da kiyaye Asabar ɗin Yesu ya zarge su yana cewa:

"Shin Musa bai baku doka ba? kuma babu ɗayanku da ke kiyaye doka. Don me kuke neman kashe ni?" (Yahaya 7:19).

Saboda haka, duk wata ka'ida da za a nemi Allah a cikin kwanaki ba hujja ce mai rauni da rashin kyau ba, domin irin

wannan aikin yana kai mutum ga yi musu hidima, ba ga Allah ba, saboda yana yiwuwa ne kawai a bauta masa cikin ruhu da gaskiya. “Amma yanzu, da sanin Allah, ko kuma a ce sananne ne ga Allah, ta yaya za ku koma ga wadancan ra’ayoyi marasa karfi da marasa kyau, wadanda kuke so ku sake bauta musu? Ka kiyaye kwanaki, da watanni, da lokuta, da shekaru. Ina jin tsoronku, ku da ba ku yi aikin wofi ba a gare ku ”(Kol 4: 9-11), domin an cika doka a cikin doka daya. “Domin an cika duka shari’a a kalma guda, a wannan: Ka kaunaci makwabcinka kamar kanka” (Gal 5: 14), da kuma ceto cikin gaskanta cewa Kristi isan Allah ne (Yahaya 3:23).

Allah mai adalci ne kuma mai ba da gaskiya

Wanda aka halitta mai adalci ne kawai zai iya karɓar wannan sanarwa daga wurin Allah, wato, sabon mutum ne kawai, wanda aka halitta bisa ga Allah ne zai iya karɓar sanarwar daga wurin Allah: mai adalci ne.